

Edizzjoni Provviżorja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Il-Ġenaral Awla)

16 ta' Ottubru 2019 (*)

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) – Direttiva 2006/112/KE – Artikoli 167 u 168 – Dritt għal tnaqqis tal-VAT – Rifjut – Frodi – Produzzjoni tal-provi – Prinċipju ta'rispett tad-drittijiet tad-difiża – Dritt għal smigħ – Aġġess għall-fajl –Artikolu 47 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea – Stħarriġ iudizzjarju effettiv – Prinċipju ta' opportunitajiet ugwali għall-partijiet – Prinċipju ta' kontradittorju – Leżijonijiet jew prassi nazzjonali li tipprovdi li, waqt verifika tad-dritt għat-tnaqqis tal-VAT eżerċitat minn persuna taxxabbli, l-amministrazzjoni tat-taxxa hija marbuta mill-konstatazzjonijiet ta' fatt u l-klassifikazzjonijiet iuridiċi li twettqu minnha fil-kuntest tal-proċeduri amministrattivi relatati li għalihom din il-persuna taxxabbli ma kinitx parti”

Fil-Kawża C-189/18,

li għandha bżoga suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (il-Qorti Amministrattiva u Industrijali ta' Budapest, l-Ungerija), permezz ta' deċiżjoni tal-14 ta' Frar 2018, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fit-13 ta' Marzu 2018, fil-proċedura

Glencore Agriculture Hungary Kft.

vs

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Il-Ġenaral Awla),

komposta minn E. Regan, President tal-Awla, I. Jarukaitis (Relatur), E. Juhász, M. Ilešić u C. Lycourgos, Imġallfin,

Avukat Ġenerali: M. Bobek,

Reġistratur: R. Ġereġ, amministratur,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tal-20 ta' Marzu 2019,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għal Glencore Agriculture Hungary Kft., minn Z. Várszegi, D. Kelemen u B. Balog, ügyvédek,
- għall-Gvern Ungerij, minn M. Z. Fehér u G. Koós, bżoga aġenti,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn L. Havas u minn J. Jokubauskaitis, bżoga aġenti,

wara li semgħet il-konkluzjonijiet tal-Avukat Ġenerali, ippreżentati fis-seduta tal-25 ta' Junju 2019,

tagħti l-preżentati

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (l-UE 2006, L 347, p. 1, rettifika fil-UE 2007, L 335, p. 60, iktar 'il quddiem id-“Direttiva VAT”), tal-prinċipju ta' rispetttad-drittijiet tad-difiża u tal-Artikolu 47 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (iktar 'il quddiem il-“Karta”).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kawża bejn Glencore Agriculture Hungary Kft. (iktar 'il quddiem “Glencore”) u Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (id-Direttorat tal-Appelli tal-Amministrazzjoni Nazzjonali tat-Taxxa u tad-Dwana, l-Ungerija) (iktar 'il quddiem l-“amministrazzjoni tat-taxxa”) dwar l-oġġett ta' deċiżjoni li jorndaw, b'mod partikolari, il-possibilità tas-somom dovuti għat-taxxa fuq il-valur miżjud (iktar 'il quddiem il-“VAT”) għas-snin finanzjarji 2010 u 2011.

Il-kuntest giuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 L-Artikolu 167 tad-Direttiva VAT jipprovdi li:

“Dritt ta' tnaqqis isejja fil-każ meta t-taxxa mnaqqsa tiġi imposta.”

4 L-Artikolu 168 ta' din id-direttiva jipprevedi:

“Sakemm il-merkanzija u s-servizzi jintużaw għall-iskopijiet tat-transazzjonijiet taxxabli ta' persuna taxxabli, il-persuna taxxabli għandha tkun intitolata, fl-Istat Membru li fih twettaq dawn it-transazzjonijiet, li tnaqqas mill-VAT li għandha tallas dan li jsejja:

(a) il-VAT dovuta jew imqallsa f'dak l-Istat Membru rigward provvisti li sarulha ta' merkanzija jew servizzi, li twettqu jew li għad iridu jtwettqu minn persuna taxxabli oħra;

[...]”

Id-dritt Ungerija

5 L-Artikolu 119(1) tal-Általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (il-Liġi Nru CXXVII tal-2007 dwar it-taxxa fuq il-valur miżjud) jipprovdi li:

“Sakemm il-liġi ma tipprovdi mod ieħor, id-dritt għal tnaqqis tat-taxxa jgħodd meta jsejja li tiġi stabbilita t-taxxa dovuta li tikkorrispondi għat-taxxa tal-input ikkalkolata (Artikolu 120).”

6 Skont l-Artikolu 120 ta' din il-liġi:

“Sakemm l-oġġetti u s-servizzi huma użati, jew operati mill-persuna taxxabli – u f'din il-kwalità – sabiex jtwettqu kunsinni ta' oġġetti jew provvisti ta' servizzi taxxabli, din għandha tkun intitolata li tnaqqas mit-taxxa li għandha tallas:

a) it-taxxa li jsejja iffatturata lilha minn persuna taxxabli oħra – inkluża kull persuna jew entità suġġetta għal taxxa ssemplifikata fuq il-kumpanniji – waqt l-akkwist ta' oġġetti jew l-użu ta' servizzi;

[...]”

7 L-Artikolu 1(3a) tal-adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (il-Liġi Nru XCII tal-2003 li

tistabbilixxi Kodiġi ta' Proċedura Fiskali, iktar 'il quddiem il-“Kodiġi ta' Proċedura Fiskali”) jipprovdi li:

“Fil-proċess ta' spezzjoni tal-partijiet f'relazzjoni legali (kuntratt, tranżazzjoni) li toqloq kwalunkwe obbligu fiskali, l-awtorità tat-taxxa għandha tittratta kwalunkwe relazzjoni legali li diġà kienet eżaminata u kklassifikata bl-istess mod fir-rigward ta' kull persuna taxxabbli u għandha tapplika awtomatikament il-konstatazzjonijiet tagħha magħmula fir-rigward ta' waħda mill-partijiet f'konnessjoni mal-ispezzjoni tal-parti l-oħra.”

8 Konformement mal-Artikolu 12(1) u (3) tal-Kodiġi ta' Proċedura Fiskali, il-persuna taxxabbli, l-istess bħal kwalunkwe persuna li hija obbligata tallas it-taxxa ta't l-Artikolu 35(2) u (7), hija intitolata tara d-dokumenti relatati mat-taxxa. Hija tista' tispezzjona, tiegħu jew titlob kopja, ta' kwalunkwe dokument li huwa neċessarji sabiex tkun tista' teherġita d-drittijiet tagħha jew sabiex twettaq l-obbligi tagħha. Madankollu l-persuna taxxabbli ma tistax tispezzjona, fost oħrajn, kwalunkwe parti ta' dokument li fih informazzjoni fuq persuna oħra u li l-iżvelar tagħha jkser dispożizzjoni fil-qasam tas-sigrietati tat-taxxa.

9 L-Artikolu 97(4) u (5) ta' dan il-kodiġi jipprevedi:

“4. L-awtorità tat-taxxa għandha taqta' l-fatti rilevanti tal-każ u tipprova l-konstatazzjonijiet tagħha fil-konklusjoni tal-ispezzjoni, sakemm l-oneru tal-prova ma jitpoxxi fuq il-persuna taxxabbli bil-liġi.

5. [...] konstatazzjonijiet ta' spezzjonijiet oħra relatati li kienu ordnati [...] għandhom, b'mod partikolari, jinftiehem bħala prova u evidenza ammissibbli.”

10 Skont l-Artikolu 100(4) tal-imsemmi kodiġi:

“Jekk l-awtorità tat-taxxa tehme l-konstatazzjonijiet mill-ispezzjoni ta' persuna taxxabbli oħra jew l-informazzjoni u l-evidenza miksuba matul kwalunkwe inkjesta relatata biex issostni r-riżultati ta' spezzjoni, ir-rapport u d-deċiżjoni dwar tali spezzjoni, jew l-informazzjoni u l-evidenza miksuba matul dik l-inkjesta relatata, għandhom jingħataw lill-persuna taxxabbli sa fejn din tkun ikkonfermata.”

Il-kawża prinċipali u d-domandi preliminari

11 Glencore hija kumpannija stabbilita fl-Ungerija li prinċipalment teherġita attività ta' bejgħ bl-ingrossa ta' għereali, għerriegħa li minnha jingħasar iż-żewġ u għalf għall-annimali kif ukoll materja prima.

12 Wara spezzjonijiet rigward, minn naħa, it-taxxi u s-sussidji kollha tas-snin finanzjarji 2010 u 2011, bl-eżekuzzjoni tal-VAT tax-xahar ta' Settembru u ta' Ottubru 2011, u, min-naħa l-oħra, l-VAT tax-xahar ta' Ottubru 2011, l-amministrazzjoni tat-taxxa adottat qeww deċiżjonijiet, fejn l-ewwel waħda tordna b'mod partikolari lil Glencore tallas is-somma ta' EUR 1 951 418 000 forint Ungerij (HUF) (madwar EUR 6 000 000) fir-rigward tal-VAT kif ukoll multa u penali għal dewmien u t-tieni deċiżjoni tordnalha tallas VAT addizzjonali fl-ammont ta' HUF 130 171 000 (madwar EUR 400 000).

13 F'dawn id-deċiżjonijiet, l-amministrazzjoni tat-taxxa qieset li Glencore kienet naqset illegalment il-VAT inkwantu hija kienet taf jew kien messha kienet taf li t-tranżazzjonijiet li hija kienet wettqet mal-fornituri tagħha kienu involuti fi frodi tal-VAT. Hija bbaqat ruha fuq konstatazzjonijiet imwettqa fir-rigward ta' dawn il-fornituri billi qieset din il-frodi bħala fatt stabbilit.

14 Wara li l-appelli amministrattivi tagħha minn dawn iż-żewġ deċiżjonijiet qew miqquda,

Glencore ipprezentat rikors għal annullament quddiem il-Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (il-Qorti Amministrattiva u Industrijali ta' Budapest, l-Ungerija), li hija l-qorti tar-rinviju.

15 Insostenn tar-rikors tagħha, Glencore ssostni fost oġrajn li l-amministrazzjoni tat-taxxa kisret id-dritt għal smigħ xieraq iggarantit mill-Artikolu 47 tal-Karta kif ukoll ir-reqwiżiti li dan id-dritt jinvolvi u kisret, b'mod partikolari, il-prinċipju ta' opportunitajiet ugwali tal-partijiet. Din l-amministrazzjoni kisret ukoll, fil-fehma tagħha, il-prinċipju ta' rispetttad-drittijiet tad-difiża minn żewġ aspetti. Minn naħa l-imsemmija amministrazzjoni biss kellha aġġess għall-fajl komplut relatat mal-proċeduri kriminali fil-konfront tal-fornituri, li għalihom Glencore ma kinitx parti u li fihom, konsegwentement, hija ma setgħet tinvoka ebda dritt, u għaldaqstant żewġ miżbura u prodotti provi kontrihha. Min-naħa l-oġra, din l-istess amministrazzjoni la qegħdet għad-dispożizzjoni tagħha l-fajl relatat mal-ispezzjonijiet imwettqa għand dawn il-fornituri, b'mod partikolari d-dokumenti li fuqhom huma bbażati l-konstatazzjonijiet magħmula minnha, la l-proċess verbal u lanqas id-deċiżjonijiet amministrattivi li hija adottat, u sempliċement ikkomunikatilha parti li hija għalet skont il-kriterji tagħha stess.

16 L-amministrazzjoni tat-taxxa ssostni li, għalkemm Glencore ma jistax ikollha drittijiet konnessi mal-kwalità ta' parti fi proċedura fiskali kontra persuna taxxabbli oġra, madankollu ma kienx hemm ksur tad-drittijiet tad-difiża peress li hija setgħet teġamina, fil-kuntest tal-proċedura li tikkonċernaha, id-dokumenti u d-dikjarazzjonijiet li jgħjin minn proċeduri relatati u mqiegħda fil-fajl tagħha, u tikkontesta l-valur probatorju tagħhom billi teġerġita d-dritt ta' azzjoni legali tagħha.

17 Il-qorti tar-rinviju tirrileva li d-dritt għal tnaqqis tal-VAT jikkostitwixxi prinċipju fundamentali tas-sistema komuni tal-VAT u li, b'ala prinċipju, ma jistax jiġi rrifjutat jekk il-kundizzjonijiet sostantivi meġtieġa jkunu ssodisfatti. Madankollu, il-prassi tal-amministrazzjoni tat-taxxa implimentata fil-kawża prinċipali, ibbażata b'mod partikolari fuq l-interpretazzjoni tal-Artikolu 1(3a) tal-Kodiċi ta' Proċedura Fiskali, li tipprova li din l-amministrazzjoni hija marbuta bil-konstatazzjonijiet li jinsabu fid-deċiżjonijiet meħuda minnha wara l-ispezzjonijiet magħmula għand il-fornituri tal-persuna taxxabbli u li għandhom natura definittiva, wasslet sabiex Glencore tiġi miżħuda dan id-dritt għal tnaqqis.

18 Din il-qorti tesponi li l-Artikolu 1(3a) tal-Kodiċi ta' Proċedura Fiskali għandu l-għan li jiggarantixxi żertezza legali billi jimponi li mill-istess operazzjoni jinsiltu l-istess konklużjonijiet. Madankollu, fil-fehma tagħha tqum il-kwistjoni dwar jekk dan l-għan jiġi ġustifikax prassi, b'għal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li permezz tagħha l-amministrazzjoni tat-taxxa tinzeles mill-oneru tal-prova li għandha billi tiegħu inkunsiderazzjoni *ex officio* konstatazzjonijiet magħmula fil-kuntest ta' proċedura preċedenti, li fiha l-persuna taxxabbli ma kellhiex il-kwalità ta' parti, ma setgħetx konsegwentement teġerġita d-drittijiet relatati ma' din il-kwalità u ma kellhiex għarfien tad-deċiżjonijiet adottati wara dawn il-proċeduri u li saru definittivi jgħief fil-kuntest tal-ispezzjonijiet li tagħhom kienet is-suġġett.

19 L-imsemmija qorti jgħid tgħid li Glencore kellha biss komunikazzjoni parzjali ta' dawn id-deċiżjonijiet u tad-dokumenti li fuqhom huma bbażati, peress li l-amministrazzjoni tat-taxxa sempliċement indikat, fil-proċess verbal tagħha, kull waħda mill-konstatazzjonijiet li jinsabu fid-deċiżjonijiet, mingħajr ma pproduġiet dawn id-deċiżjonijiet kif ukoll lanqas id-dokumenti li fuqhom huma bbażati.

20 Il-qorti tar-rinviju tistaqsi dwar il-konformità ta' tali prassi mal-prinċipju ta' rispetttad-drittijiet tad-difiża kif ukoll mad-dritt għal smigħ xieraq sanġit fl-Artikolu 47 tal-Karta, b'tegħid inkunsiderazzjoni tal-limiti tal-istgħarriġ jgħidizzjarju li hija tista' twettaq, peress li hija ma hijiex awtorizzata teġamina l-legalità tad-deċiżjonijiet meħuda wara l-ispezzjonijiet li kkonċernaw persuni taxxabbli oġrajn u, b'mod partikolari, tivverifika jekk il-provi li fuqhom huma bbażati dawn id-deċiżjonijiet inkisbux legalment. Filwaqt li tirreferi għas-sentenza tas-17 ta' Diċembru 2015,

WebMindLicenses (C?419/14, EU:C:2015:832), hija tistaqsi jekk ir-rekwi?iti ta' smig? xieraq je?ti?ux li l-qorti adita b'rikors kontra d-de?i?joni tal-amministrazzjoni tat-taxxa li tippro?edi g?al a??ustament tat-taxxa hijiex awtorizzata tist?arre? jekk il-provi li ?ejjin minn pro?edura amministrattiva relatata nkisbux f'konformità mad-drittijiet iggarantiti mid-dritt tal-Unjoni u jekk il-konstatazzjonijiet li huma bba?ati fuqhom jiksru dawn id-drittijiet.

21 F'dawn i?-?irkustanzi, il-F?városi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (il-Qorti Amministrattiva u Industrijali ta' Budapest) idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari li ?ejjin:

“1) Id-dispo?izzjonijiet tad-Direttiva VAT kif ukoll, fir-rigward tag?hom, il-prin?ipju fundamentali tal-osservanza tad-drittijiet tad-difi?a u l-Artikolu 47 tal-[Karta] g?andhom ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu le?i?lazzjoni ta' Stat Membru u Prattika nazzjonali li tibba?a fuqha li bis-sa??a tag?hom il-konstatazzjonijiet, fil-kuntest tal-ist?arri? tal-partijiet fir-rabta legali (kuntratt, tran?azzjoni) li tikkon?erna l-obbligu fiskali, li jsiru mill-awtorità tat-taxxa b?ala ri?ultat ta' pro?edura implimentata ming?and wa?da mill-partijiet g?all-imsemmija rabta legali (l-persuna li ?ar?et il-fatturi fil-kaw?a prin?ipali) u li jimplikaw klassifikazzjoni mill-?did tar-rabta legali g?andhom jitqiesu *ex officio* mill-awtorità tat-taxxa matul l-ist?arri? ta' parti o?ra g?ar-rabta legali (d-destinatarju tal-fatturi fil-kaw?a prin?ipali), fid-dawl tal-fatt li l-parti l-o?ra g?ar-rabta legali ma g?andha ebda dritt, b'mod partikolari d-drittijiet marbutin mal-*locus standi*, fil-pro?edura tal-ist?arri? tal-ori?ini?

2) G?al ka? fejn il-Qorti tal-?ustizzja tirrispondi g?all-ewwel domanda b'risposta negattiva, id-dispo?izzjonijiet tad-Direttiva VAT kif ukoll, fir-rigward tag?hom, il-prin?ipju fundamentali tal-osservanza tad-drittijiet tad-difi?a u l-Artikolu 47 tal-[Karta] jipprekludu Prattika nazzjonali li tippermetti pro?edura b?al dik imsemmija fl-ewwel domanda b'tali mod li l-parti l-o?ra g?ar-rabta legali (d-destinatarju tal-fatturi) ma g?andux, fil-pro?edura tal-ist?arri? tal-ori?ini, drittijiet marbutin mal-*locus standi*, u ma jistax lanqas je?er?ita dritt ta' rikors fil-kuntest ta' pro?edura ta' st?arri? li tag?ha l-konstatazzjonijiet g?andhom jitqiesu *ex officio* mill-awtorità tat-taxxa fil-pro?edura tal-ist?arri? li tikkon?erna l-obbligu tat-taxxa tal-parti l-o?ra u jistg?u jin?ammu responsabbli ta' din tal-a??ar, peress li l-awtorità tat-taxxa ma tqieg?edx g?ad-dispo?izzjoni tal-parti l-o?ra l-fajl rilevanti tal-ist?arri? li twettaq ming?and l-ewwel parti fir-rabta legali (l-persuna li ?ar?et il-fatturi), b'mod partikolari d-dokumenti wara kwalunkwe sejba, il-minuti u d-de?i?jonijiet amministrattivi, i?da tikkommunikalha biss parti, f'forma ta' sommarju, peress li l-awtorità tat-taxxa tag?ti b'hekk konjizzjoni tal-fajl lill-parti l-o?ra biss indirettament, billi tag?mel g?a?la skont kriterji li huma xierqa g?aliha u li fuqhom il-parti l-o?ra ma tista' te?er?ita ebda st?arri??

3) G?andhom ji?u interpretati d-dispo?izzjonijiet tad-Direttiva VAT kif ukoll, fir-rigward tag?hom, il-prin?ipju fundamentali tal-osservanza tad-drittijiet tad-difi?a u l-Artikolu 47 tal-[Karta] fis-sens li jipprekludu Prattika nazzjonali li bis-sa??a tag?ha l-konstatazzjonijiet, fil-kuntest tal-ist?arri? tal-partijiet fir-rabta legali li tikkon?erna l-obbligu tat-taxxa, li jsiru mill-awtorità tat-taxxa fir-ri?ultat ta' pro?edura implimentata mill-persuna li ?ar?et il-fatturi u li jimplikaw il-konstatazzjoni li l-imsemmija persuna li ?ar?et il-fatturi pparte?ipat fi frodi tat-taxxa attiva g?andhom jitqiesu *ex officio* mill-awtorità tat-taxxa matul l-ist?arri? tad-destinatarju tal-fatturi, fid-dawl tal-fatt li l-imsemmi destinatarju ma g?andux, fil-pro?edura tal-ist?arri? implimentata mill-persuna li ?ar?et il-fatturi, drittijiet marbutin mal-*locus standi*, u ma tistax g?alhekk lanqas te?er?ita dritt ta' rikors fil-kuntest ta' pro?edura tal-ist?arri? li l-konstatazzjonijiet tag?ha g?andhom jitqiesu *ex officio* mill-awtorità tat-taxxa fil-pro?edura tal-ist?arri? li tikkon?erna l-obbligu tat-taxxa tad-destinatarju u jistg?u jin?ammu fir-responsabbiltà ta' dan tal-a??ar, u fid-dawl tal-fatt li l-awtorità tat-taxxa ma tqeg?edx g?ad-dispo?izzjoni tad-destinatarju l-fajl rilevanti tal-ist?arri? li twettaq mill-persuna li ?ar?et il-fatturi, b'mod partikolari d-dokumenti wara kwalunkwe sejba, il-minuti u d-de?i?jonijiet amministrattivi, i?da tikkommunikalha biss parti, f'forma ta' sommarju, peress li l-awtorità tat-taxxa tag?ti b'hekk konjizzjoni tal-fajl lid-destinatarju biss indirettament, billi tag?mel g?a?la skont kriterji li huma

xierqa g?aliha u li fuqhom il-parti l-o?ra ma tista' te?er?ita ebda st?arri??"

Fuq id-domandi preliminari

Osservazzjonijiet preliminari

22 Mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li wara spezzjonijiet tat-taxxa li l-fornituri tag?ha u hija nnifisha kienu s-su??et tag?hom, Glencore ?iet im?a??da milli te?er?ita d-dritt g?al tnaqqis tal-VAT u konsegwentement ?ie impost fuqha a??ustament tal-VAT. B'mod partikolari, l-amministrazzjoni tat-taxxa bba?at dan ir-rifjut, konformement mal-Artikolu 1(3a) tal-Kodi?i ta' Pro?edura Fiskali, fuq konstatazzjonijiet imwettqa fil-kuntest ta' pro?eduri kontra l-fornituri tag?ha u li g?alilhom Glencore, konsegwentement, ma kinitx parti, li wasslu g?al de?i?jonijiet li saru definittivi u li jipprovdu li l-imsemmija fornituri kienu wettqu frodi tal-VAT.

23 Peress li t-talba g?al de?i?joni preliminari tie?u inkunsiderazzjoni pro?eduri kriminali, pro?edura amministrattiva fiskali pre?edenti u de?i?jonijiet amministrattivi li l-fornituri u Glencore kienu s-su??ett tag?hom, il-Qorti tal-?ustizzja talbet lill-qorti tar-rinviju, konformement mal-Artikolu 101 tar-Regoli tal-Pro?edura tag?ha, sabiex tipprovdilha xi kjarifiki dwar il-pro?edura jew il-pro?eduri kriminali inkwistjoni u tindikalha jekk ?ewx mitmuma permezz ta' de?i?jonijiet ta' qorti kriminali li saru definittivi. B'risposta g?al din id-domanda, il-qorti tar-rinviju indikat li hija ma kellhiex informazzjoni dwar tmiem il-pro?eduri kriminali permezz ta' sentenza dwar il-mertu li jikkon?ernaw il-fornituri ta' Glencore u kkomunikatilha erba' de?i?jonijiet amministrattivi fiskali definittivi, li g?alilhom u?ud minn dawn il-fornituri kienu s-su??ett.

24 Fis-seduta, ?ie ppre?i?at minn Glencore u mill-Gvern Unger? li ?-?ew? pro?eduri kriminali li jirrigwardaw il-frodi inkwistjoni kienu g?adhom pendenti meta l-amministrazzjoni tat-taxxa kkonsultat id-dokumenti ta' dawn il-pro?eduri u adottat i?-?ew? de?i?jonijiet amministrattivi kkontestati minn Glencore fil-kaw?a prin?ipali. G?aldaqstant, dawn il-pro?eduri ma kinux g?adhom intemmu permezz ta' de?i?joni mog?tija dwar il-merti minn qorti kriminali. Minn dan isegwi li l-kaw?a pre?enti ma tqajjem ebda kwistjoni relatata mal-awtorità ta' *res judicata*.

25 Fid-dawl ta' dawn il-kjarifiki, g?andu jitqies li, permezz tat-tliet domandi tag?ha, li g?andhom ji?u e?aminati flimkien, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk id-Direttiva VAT, il-prin?ipju ta' rispettt tad-drittijiet tad-difi?a u l-Artikolu 47 tal-Karta g?andhomx ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu le?i?lazzjoni jew prassi ta' Stat Membru li permezz tag?ha, waqt verifika tad-dritt g?al tnaqqis tal-VAT e?er?itat minn persuna taxxabbli, l-amministrazzjoni tat-taxxa hija marbuta mill-konstatazzjonijiet ta' fatt u l-klassifikazzjonijiet ?uridi?, di?à mwettqa minnha fil-kuntest ta' pro?eduri amministrattivi relatati, li saru fil-konfront ta' fornituri ta' din il-persuna taxxabbli, li fuqhom huma bba?ati de?i?jonijiet li saru definittivi u li jikkonstataw frodi tal-VAT li saret minn dawn il-fornituri.

26 Skont l-indikazzjonijiet mog?tija mill-qorti tar-rinviju, l-amministrazzjoni tat-taxxa tqis li l-fatt li hija marbuta mill-konstatazzjonijiet ta' fatt u l-klassifikazzjonijiet ?uridi?i li jinsabu f'dawn id-de?i?jonijiet li saru definittivi, je?entaha milli tipprodu?i mill-?did il-provi tal-frodi fil-pro?edura li fiha l-persuna taxxabbli hija s-su??ett. F'dan il-kuntest, din il-qorti tistaqsi partikolarment jekk id-Direttiva VAT u l-prin?ipju ta' rispettt tad-drittijiet tad-difi?a jipprekludux prassi tal-amministrazzjoni tat-taxxa li tikkonsisti, b?al fil-kaw?a prin?ipali, f'li ma tag?tix lil din il-persuna taxxabbli a??ess g?all-fajl relattiv g?al pro?eduri relatati u, b'mod partikolari, g?ad-dokumenti kollha li fuqhom huma bba?ati dawn il-konstatazzjonijiet, g?all-pro?essi verbal stabbiliti u g?ad-de?i?jonijiet adottati u f'li tikkomunikalha indirettament, ta?t forma sommarja, parti biss minn dawn l-elementi li hija g?a?let skont kriterji li huma tag?ha stess u li fuqhom ma jista' jsir ebda st?arri?.

27 F'dan ir-rigward, matul is-seduta ?ie ppre?i?at li, sabiex ji?i pprovat l-involviment ta'

Glencore f'din il-frodi, l-amministrazzjoni tat-taxxa bba?at ru?ha fuq provi mi?bura fil-kuntest ta' pro?eduri kriminali pendenti, pro?eduri amministrattivi mibdija kontra fornituri ta' Glencore u l-pro?edura amministrattiva li tag?ha din tal-a??ar kienet is-su??ett.

28 Filwaqt li tesponi, barra minn hekk, li ma hijiex awtorizzata te?amina l-legalità ta' de?i?jonijiet pre?edenti mog?tija wara spezzjonijiet li jikkon?ernaw persuni taxxabbli o?rajn, u b'mod partikolari, tivverifika jekk il-provi li fuqhom huma bba?ati dawn id-de?i?jonijiet inkisbu legalment, il-qorti tar-rinviju tistaqsi wkoll, filwaqt li tirreferi g?as-sentenza tas-17 ta' Di?embru 2015, WebMindLicenses (C?419/14, EU:C:2015:832), dwar il-kwistjoni jekk ir-rekwi?iti ta' smig? xieraq je?ti?ux li l-qorti adita b'rikors kontra d-de?i?joni tal-amministrazzjoni tat-taxxa li tippro?edi g?al a??ustament tal-VAT hijiex awtorizzata tivverifika li l-provi li ?ejjin minn pro?edura amministrattiva relatata inkisbu f'konformità mad-drittijiet iggarantiti mid-dritt tal-Unjoni u li l-konstatazzjonijiet li huma bba?ati fuqhom ma jiksru dawn id-drittijiet.

29 Sa fejn, fl-osservazzjonijiet bil-miktub u orali tieg?u, il-Gvern Unger? ta interpretazzjoni tad-dispo?izzjonijiet nazzjonali u spjegazzjoni tal-prassi tal-amministrazzjoni tat-taxxa, li tikkon?erna kemm il-produzzjoni ta' provi, il-portata tal-a??ess g?all-fajl u l-portata tal-ist?arri? ?udizzjarju, li huma differenti minn dawk esposti mill-qorti tar-rinviju, g?andu jifakkar li ma huwiex l-obbligu tal-Qorti tal-?ustizzja, fil-kuntest tas-sistema ta' kooperazzjoni ?udizzjarja stabbilita mill-Artikolu 267 TFUE, li tivverifika jew li timmina l-e?attezza tal-interpretazzjoni tad-dritt nazzjonali mag?mula minn qorti nazzjonali, peress li din l-interpretazzjoni taqa' esklusivament ta?t il-kompetenza ta' din tal-a??ar. Barra minn hekk, il-Qorti tal-?ustizzja g?andha, meta ti?i adita b'talba g?al de?i?joni preliminari mressqa minn qorti nazzjonali, tillimita ru?ha g?all-interpretazzjoni tad-dritt nazzjonali li tkun tressqet quddiemha mill-imsemmija qorti (sentenza tas-6 ta' Ottubru 2015, Târ?ia, C?69/14, EU:C:2015:662, punt 13 u l-?urisprudenza ??itata).

30 Bl-istess mod, ma hijiex il-Qorti tal-?ustizzja, i?da l-qorti nazzjonali li g?andha tistabbilixxi l-fatti li wasslu g?at-tilwima u li tislet minnhom il-konsegwenzi g?as-sentenza li hija tkun mitluba tag?ti. G?aldaqstant, il-Qorti tal-?ustizzja hija obbligata tie?u inkunsiderazzjoni, fil-kuntest tat-tqassim tal-?urisdizzjoni bejn din il-qorti tal-a??ar u l-qorti nazzjonali, il-kuntest fattwali u le?i?lattiv li fih isiru d-domandi preliminari, kif deskritt fid-de?i?joni tar-rinviju (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-7 ta' ?unju 2018, Scotch Whisky Association, C?44/17, EU:C:2018:415, punt 24 u l-?urisprudenza ??itata).

31 Barra minn hekk, lanqas ma huwa l-obbligu tal-Qorti tal-?ustizzja li tevalwa l-konformità ta' le?i?lazzjoni nazzjonali mad-dritt tal-Unjoni u lanqas li tinterpreta dispo?izzjonijiet le?i?lattiv jew regolatorji nazzjonali (sentenzi tal-1 ta' Marzu 2012, Ascafor u Asidac, C?484/10, EU:C:2012:113, punt 33 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata, u tas-6 ta' Ottubru 2015, Consorci Sanitari del Maresme, C?203/14, EU:C:2015:664, punt 43). Madankollu, il-Qorti tal-?ustizzja hija kompetenti sabiex tipprovdi lill-qorti tar-rinviju bl-elementi kollha ta' interpretazzjoni li jaqg?u ta?t id-dritt tal-Unjoni, li jistg?u jippermettulha tevalwa tali konformità sabiex tidde?iedi l-kaw?a li hija adita biha (sentenzi tal-1 ta' Marzu 2012, Ascafor u Asidac, C?484/10, EU:C:2012:113, punt 34 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata, u tas-26 ta' Lulju 2017, Europa Way u Persidera, C?560/15, EU:C:2017:593, punt 35).

32 Fid-dawl ta' dawn l-osservazzjonijiet preliminari, g?andhom ji?u e?aminati su??essivament ir-rekwi?iti li jirri?ultaw mid-Direttiva VAT, mill-prin?ipju ta' rispettt tad-drittijiet tad-difi?a u mill-Artikolu 47 tal-Karta rigward il-produzzjoni tal-provi, il-portata tal-a??ess tal-persuna taxxabbli g?all-fajl u l-portata tal-ist?arri? ?udizzjarju f'tilwima b?al dik fil-kaw?a prin?ipali.

Fuq l-amministrazzjoni tal-provi fir-rigward tad-Direttiva VAT u tal-prin?ipju ta' rispettt tad-drittijiet tad-difi?a

33 Skont l-urisprudenza stabbilita, id-dritt tal-persuni taxxabbli li jnaqqsu l-VAT dovuta jew di?à m?allsa fuq o??etti mixtrija jew servizzi ri?evuti u u?ati g?all-b?onnijiet tal-operazzjonijiet li huma ntaxxati, huwa prin?ipju fundamentali tas-sistema komuni tal-VAT stabbilita mil-le?i?lazzjoni tal-Unjoni. Hekk kif il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet repetutament, id-dritt g?al tnaqqis previst fl-Artikoli 167 *et seq* tad-Direttiva VAT jag?mel parti integrali tal-mekkani?mu tal-VAT u ma jistax, b?ala prin?ipju, ji?i limitat (sentenzi tas-6 ta' Di?embru 2012, Bonik, C?285/11, EU:C:2012:774, punti 25 u 26; tad-19 ta' Ottubru 2017, Paper Consult, C?101/16, EU:C:2017:775, punti 35 u 36, kif ukoll tal-21 ta' Marzu 2018, Volkswagen, C?533/16, EU:C:2018:204, punti 37 u 39).

34 B'te?id inkunsiderazzjoni ta' dan, il-?lieda kontra l-frodi, l-eva?joni tat-taxxa u l-abbu?potenzjali hija g?an irrikonoxxut u inkora??ut mid-Direttiva VAT u l-Qorti tal-?ustizzja repetutament idde?idiet li l-individwi ma jistg?ux, b'mod frawdolenti jew abbu?iv, jinvokaw normi tad-dritt tal-Unjoni. G?aldaqstant, huwa l-obbligu tal-awtoritajiet u tal-qراطي nazzjonali li jirrifjutaw id-dritt g?al tnaqqis jekk jintwera, fid-dawl ta' fatturi o??ettivi, li dan id-dritt ikun qieg?ed ji?i invokat g?al g?anijiet frawdolenti jew abbu?ivi (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-6 ta' Di?embru 2012, Bonik, C?285/11, EU:C:2012:774, punti 35 sa 37 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata, u tat-28 ta' Lulju 2016, Astone, C?332/15, EU:C:2016:614, punt 50).

35 Jekk dan ikun il-ka? meta eva?joni fiskali titwettaq mill-persuna taxxabbli nnifisha, dan ikun il-ka? ukoll meta persuna taxxabbli kienet taf jew kellha tkun taf li, bl-akkwist tag?ha, hija kienet qed tipparte?ipa fi tran?azzjoni involuta fi frodi tal-VAT. G?aldaqstant, il-benefi??ju tad-dritt g?al tnaqqis jista' ji?i rrifjutat lil persuna taxxabbli biss jekk ji?i stabbilit, abba?i ta' fatturi o??ettivi, li din il-persuna taxxabbli, li lilha l-merkanzija jew is-servizzi li abba?i tag?hom ?ie invokat id-dritt g?al tnaqqis ?ew ikkunsinnati jew ipprovdu, kienet taf jew kellha tkun taf li, bl-akkwist ta' din il-merkanzija jew ta' dawn is-servizzi, hija kienet qed tipparte?ipa fi tran?azzjoni involuta fi frodi tal-VAT imwettqa mill-fornitur jew minn operatur ie?or li ja?ixxi upstream jew downstream fil-katina ta' dawn il-kunsinni jew ta' dawn il-provvisti (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-6 ta' Di?embru 2012, Bonik, C?285/11, EU:C:2012:774, punti 38 sa 40, kif ukoll tat-13 ta' Frar 2014, Maks Pen, C?18/13, EU:C:2014:69, punti 27 u 28).

36 Peress li r-rifjut tad-dritt g?al tnaqqis huwa e??ezzjoni g?all-applikazzjoni tal-prin?ipju fundamentali li jikkostitwixxi dan id-dritt, huwa l-obbligu tal-awtoritajiet tat-taxxa li jistabbilixxu, suffi?jementent fid-dritt, il-fatturi o??ettivi li jippermettu li ji?i konklu? li l-persuna taxxabbli kienet taf jew kellha tkun taf li t-tran?azzjoni invokata sabiex fuqha ji?i bba?at id-dritt g?al tnaqqis kienet involuta f'tali frodi (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-13 ta' Frar 2014, Maks Pen, C?18/13, EU:C:2014:69, punt 29 u l-?urisprudenza ??itata).

37 Peress li d-dritt tal-Unjoni ma jipprevedix regoli dwar il-modalitajiet tal-produzzjoni tal-provi fil-qasam tal-frodi tal-VAT, dawn il-fatturi o??ettivi g?andhom ji?u stabbiliti mill-amministrazzjoni tat-taxxa konformement mar-regoli tal-provi previsti fid-dritt nazzjonali. Madankollu, dawn ir-regoli ma g?andhomx jippre?udikaw l-effettività tad-dritt tal-Unjoni u g?andhom jirrispettaw id-drittijiet iggarantiti minn dan id-dritt, spe?jalment mill-Karta (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-17 ta' Di?embru 2015, WebMindLicenses, C?419/14, EU:C:2015:832, punti 65 sa 67).

38 Huwa b'dan il-mod u ta?t dawn il-kundizzjonijiet li, fis-sentenza tas-17 ta' Di?embru 2015, WebMindLicenses (C?419/14, EU:C:2015:832), il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet, fil-punt 68 tag?ha, li d-dritt tal-Unjoni ma jipprekludix li amministrazzjoni fiskali tista', fil-kuntest ta' pro?edura amministrattiva, sabiex tikkonstata l-e?istenza ta' Prattika abbu?iva fil-qasam tal-VAT, tu?a provi miksuba fil-kuntest ta' pro?eduri kriminali paralleli li g?adhom ma ntemmux u li jikkon?ernaw il-persuna taxxabbli. Hekk kif irrileva l-Avukat ?enerali fil-punt 39 tal-konklu?jonijiet tieg?u, tali evalwazzjoni tapplika wkoll g?all-u?u ta' provi, sabiex ti?i kkonstatata l-e?istenza ta' frodi tal-VAT, li nkisbu fil-kuntest ta' pro?eduri kriminali li g?adhom ma ntemmux u li jikkon?ernaw il-persuna

taxxabbli jew mi?bura matul pro?eduri amministrattivi relatati, b?al fil-kaw?a prin?ipali, li l-persuna taxxabbli ma kinitx parti g?alihom.

39 Fost id-drittijiet iggarantiti mid-dritt tal-Unjoni jinsab ir-rispett tad-drittijiet tad-difi?a li, skont ?urisprudenza stabbilita, jikkostitwixxi prin?ipju ?enerali tad-dritt tal-Unjoni li japplika ladarba l-amministrazzjoni jkolla l-intenzjoni tadotta, fil-konfront ta' persuna, att li jikkaw?alha pre?udizzju. Skont dan il-prin?ipju, id-destinatarji ta' de?i?jonijiet li jaffettwaw b'mod sinjifikattiv l-interessi tag?hom g?andhom jing?ataw l-opportunità li jressqu l-fehmiet tag?hom b'mod effettiv fir-rigward tal-informazzjoni li l-amministrazzjoni tkun ser tibba?a ru?ha fuqha. Dan l-obbligu huwa impost fuq l-amministrazzjonijiet tal-Istati Membri meta jie?du mi?uri li jid?lu fil-kamp ta' applikazzjoni tad-dritt tal-Unjoni, anki meta l-le?i?lazzjoni tal-Unjoni applikabbli ma tippredix espressament tali formalità (sentenzi tat-18 ta' Di?embru 2008, Sopropé, C?349/07, EU:C:2008:746, punti 36 sa 38, u tat-22 ta' Ottubru 2013, Sabou, C?276/12, EU:C:2013:678, punt 38).

40 Dan il-prin?ipju ?enerali japplika, g?aldaqstant, f'?irkustanzi b?al daww inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li fihom Stat Membru, sabiex jikkonforma ru?u mal-obbligu, li jirri?ulta mill-applikazzjoni tad-dritt tal-Unjoni, li jadotta l-mi?uri le?i?lattivi u amministrattivi kollha xierqa sabiex ji?gura l-?bir tal-VAT kollha dovuta fit-territorju tieg?u u li ji?ieled kontra l-frodi, jissu?etta lil persuni taxxabbli g?al pro?edura ta' spezzjoni tat-taxxa (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad-9 ta' Novembru 2017, Ispas, C?298/16, EU:C:2017:843, punt 27).

41 Id-dritt g?al smig?, li jiggarantixxi lil kull persuna l-possibbiltà li tressaq, b'mod utli u effettiv, il-fehmiet tag?ha matul il-pro?edura amministrattiva u qabel l-adozzjoni ta' kull de?i?joni li tista' taffettwa b'mod sfavorevoli l-interessi tag?ha, jag?mel parti integrali mir-rispett tad-drittijiet tad-difi?a. Skont il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizza, ir-regola li ttiprovdi li d-destinatarju ta' de?i?joni li tikkaw?a pre?udizzju g?andu jing?ata l-opportunità li jissottometti l-osservazzjonijiet tieg?u qabel ma din tittie?ed hija inti?a sabiex tippermetti lill-awtorità kompetenti tie?u inkunsiderazzjoni b'mod effettiv l-informazzjoni rilevanti kollha. Sabiex ti?i ?gurata protezzjoni effettiva tal-persuna kkon?ernata, l-imsemmija regola hija inti?a b'mod partikolari sabiex din tal-a??ar tkun tista' tikkore?i ?ball jew tissottometti elementi marbuta mas-sitwazzjoni personali tag?ha li jsostnu s-sens li fih id-de?i?joni g?andha tittie?ed, jew ma titti?idx jew li jkollha kontenut spe?ifiku (sentenza tal-5 ta' Novembru 2014, Mukarubega, C?166/13, EU:C:2014:2336, punti 46 u 47 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

42 Id-dritt g?al smig? jimplika wkoll li l-amministrazzjoni g?andha tag?ti l-attenzjoni kollha dovuta lill-osservazzjonijiet sottomessi b'dan il-mod mill-persuna kkon?ernata filwaqt li te?amina, bir-reqqa u b'imparzjalità, l-elementi rilevanti kollha tal-ka? inkwistjoni u tag?ti motivazzjoni ddettaljata g?ad-de?i?joni tag?ha, peress li l-obbligu li timmotiva de?i?joni b'mod suffi?jement spe?ifiku u konkret sabiex il-persuna kkon?ernata tkun tista' tifhem ir-ra?unijiet g?alfejn it-talba tag?ha qed ti?i rrifjutat jikkostitwixxi, g?aldaqstant, il-prin?ipju ta' rispett tad-drittijiet tad-difi?a (sentenza tal-5 ta' Novembru 2014, Mukarubega, C?166/13, EU:C:2014:2336, punt 48 u l-?urisprudenza ??itata).

43 Madankollu, skont ?urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-?ustizzja, il-prin?ipju ta' rispett tad-drittijiet tad-difi?a ma jikkostitwixxix prerogattiva assoluta, i?da jista' jkollu restrizzjonijiet, bil-kundizzjoni li dan jissodisfa effettivament g?anijiet ta' interess ?enerali mfittxija mill-mi?ura inkwistjoni u ma jikkostitwixxix, fir-rigward tal-g?an imfittex, intervent sproporzjonat u intollerabbli li jista' jippre?udika s-sustanza stess tad-drittijiet iggarantiti (sentenza tad-9 ta' Novembru 2017, Ispas, C?298/16, EU:C:2017:843, punt 35 u l-?urisprudenza ??itata).

44 Barra minn hekk, l-e?istenza ta' ksur tad-drittijiet tad-difi?a g?andha ti?i evalwata fid-dawl ta'-?irkustanzi spe?ifi?i ta' kull ka? ine?ami, b'mod partikolari tan-natura tal-att inkwistjoni, tal-kuntest tal-adozzjoni tieg?u u tar-regoli ?uridi?i li jirregolaw il-qasam ikkon?ernat (sentenza tal-5

ta' Novembru 2014, Mukarubega, C-166/13, EU:C:2014:2336, punt 54 u l-urisprudenza (itata).

45 Barra minn hekk, għandu jifakkar li l-ertezza legali hija fost in-numru ta' prinċipji ġenerali rrikonoxxuti fid-dritt tal-Unjoni. Għaldaqstant, il-Qorti tal-Ġustizzja kkonstatat, b'mod partikolari, li n-natura definittiva ta' deċiżjoni amministrattiva, miksuba mal-iskadenza ta' termini raġonevoli li fihom jista' jressaq rikors jew billi jiġu eżawriti rrimedji ġuridici, tikkontribwixxi għall-imsemmija ertezza, u li dan jirriżulta li d-dritt tal-Unjoni ma jeżistix li korpi ikun, b'ala prinċipju, obbligat li jmur lura fuq deċiżjoni amministrattiva li tkun kisbet tali natura definittiva (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-13 ta' Jannar 2004, Kühne & Heitz, C-453/00, EU:C:2004:17, punt 24; tat-12 ta' Frar 2008, Kempter, C-2/06, EU:C:2008:78, punt 37, kif ukoll tal-4 ta' Ottubru 2012, Byankov, C-249/11, EU:C:2012:608, punt 76).

46 Għal dak li jirrigwarda regola, b'għal dik li tinsab fl-Artikolu 1(3a) tal-Kodiċi ta' Proċedura Fiskali, li skont il-qorti tar-rinviju premezz tagħha l-amministrazzjoni tat-taxxa hija marbuta bil-konstatazzjonijiet ta' fatt u l-klassifikazzjonijiet ġuridici li twettqu minnha fil-kuntest ta' proċeduri amministrattivi relatati mibdija kontra fornituri tal-persuna taxxabbli, li għalihom konsegwentement din tal-aġġar ma kinitx parti, jidher li hija ta' natura li, b'għal sostna l-Gvern Ungeru u kif irrileva l-Avukat Ġenerali fil-punt 46 tal-konklużjonijiet tiegħu, tiggarrantixxi l-ertezza legali kif ukoll l-ugwaljanza bejn il-persuni taxxabbli, inkwantu tobbliga lil din l-amministrazzjoni tkun konsistenti billi tagħti lill-istess fatti klassifikazzjonijiet ġuridici identiċi. Għaldaqstant, id-dritt tal-Unjoni ma jipprekludix, b'għal prinċipju, għall-applikazzjoni ta' tali regola.

47 Madankollu, dan ma japplikax jekk, bis-saġġa ta' din ir-regola u minnabba n-natura definittiva tad-deċiżjonijiet meħuda wara dawn il-proċeduri amministrattivi relatati, l-amministrazzjoni tat-taxxa tiġi eżenta milli tgħarrf lill-persuna taxxabbli bil-provi, inklużi dawk li jejjin minn dawn il-proċeduri, li abbażi tagħhom hija jkollha l-intenzjoni tiegħu deċiżjoni u din il-persuna taxxabbli hija għaldaqstant immaġġda mid-dritt li tikkontesta b'mod utli, matul il-proċedura li tagħha tkun is-suġġett, dawn il-konstatazzjonijiet ta' fatt u dawn il-klassifikazzjonijiet ġuridici.

48 Fil-fatt, minn naġġa, tali applikazzjoni tal-imsemmija regola, li tirriżulta fl-għoti ta' awtorità lil deċiżjoni amministrattiva, li tikkonstata l-eżistenza ta' frodi, fir-rigward ta' persuna taxxabbli li ma kinitx parti fil-proċedura li wasslet għal din il-konstatazzjoni, tmur kontra l-obbligu li għandha l-amministrazzjoni tat-taxxa, imfakkra fil-punt 36 tas-sentenza preżenti, li tistabilixxi suffiċjentement fid-dritt il-fatturi oġġettivi li jippermettu li jiġi konkluż li l-persuna taxxabbli kienet taf jew kellha tkun taf li t-tranżazzjoni invokata sabiex fuqha tibbaġġa d-dritt għal tnaqqis kienet involuta fi frodi, peress li dan l-obbligu jippreżumi li din l-amministrazzjoni tipproduci, fil-proċedura li tagħha hija s-suġġett il-persuna taxxabbli, il-prova tal-eżistenza tal-frodi li fiha hija akkużata li pparteġipat b'mod passiv.

49 Min-naġġa l-oġġra, fil-kuntest ta' proċedura ta' stgħarri tat-taxxa, b'għal din inkwistjoni fil-kawża prinċipali, il-prinċipju ta' ertezza legali ma jistax jiġi ġustifika tali restrizzjoni tad-drittijiet tad-difiġa, li l-kontenut tiegħu huwa mfakkar fil-punti 39 u 41 tas-sentenza preżenti, liema restrizzjoni tikkostitwixxi, fid-dawl tal-għan imfittex, intervent sproporzjonat u intollerabbli li jippreżudika s-sustanza stess ta' dawn id-drittijiet. Fil-fatt, hija maġġad lill-persuna taxxabbli, li lilha hija timmira li tirrifjuta l-eżerċizzju tad-dritt għal tnaqqis tal-VAT, mill-possibbiltà li tressaq b'mod utli u effettiv, matul il-proċedura amministrattiva u qabel l-adozzjoni ta' deċiżjoni li hija sfavorevoli għall-interessi tagħha, il-fehmiet tagħha dwar il-provi li fuqhom l-amministrazzjoni jkollha l-intenzjoni tibbaġġa ruqha. Hija tbiddel il-possibbiltà li l-awtorità kompetenti tkun tista' tiegħu inkunsiderazzjoni b'mod utli l-elementi kollha rilevanti u li l-persuna kkonfermata tikkoreġi, jekk ikun il-każ, għall. Fl-aġġar nett, hija teħenta lill-amministrazzjoni mid-dmir tagħha li tagħti l-attenzjoni kollha dovuta lill-osservazzjonijiet sottomessi mill-persuna kkonfermata, filwaqt li teħamina, bir-reqqa u imparzjalità, l-elementi kollha rilevanti tal-każ ineħami u tagħti motivazzjoni ddettaljata għad-deċiżjoni tagħha.

50 Konsegwentement, għalkemm id-Direttiva VAT u l-prinċipju ta' riġpett tad-drittijiet tad-difiġa

ma jipprekludux, b'ala prin?ipju, tali regola, dan isir bil-kundizzjoni li l-applikazzjoni tag?ha ma te?entax lill-amministrazzjoni tat-taxxa milli tg?arra lill-persuna taxxabbli bil-provi, inklu?i dawk ?ejjin minn pro?eduri relatati mibdija kontra l-fornituri tag?ha, li abba?i tag?hom hija jkollha l-intenzjoni tie?u de?i?joni, u li din il-persuna taxxabbli ma tkunx g?aldaqstant im?a??da mid-dritt li tikkontesta, b'mod utli, matul il-pro?edura li tag?ha hija tkun is-su??ett, il-konstatazzjonijiet ta' fatt u l-klassifikazzjonijiet ?uridi?i mwettqa minn din l-amministrazzjoni fil-kuntest ta' dawn il-pro?eduri relatati.

Fuq il-portata tal-a??ess tal-persuna taxxabbli g?all-fajl fid-dawl tal-prin?ipju ta' rispetttad-drittijiet tad-difi?a

51 Ir-rekwi?it, imfakkar fil-punti 39 u 41 tas-sentenza pre?enti, li wie?ed ikun jista' jressaq b'mod utli l-fehmiet tieg?u dwar provi li fuqhom l-amministrazzjoni jkollha l-intenzjoni tibba?a d-de?i?joni tag?ha, jippre?umi li d-destinatarji tag?ha jing?ata l-opportunita' li jsir jaf b'dawn il-provi (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad-9 ta' Novembru 2017, Ispas, C?298/16, EU:C:2017:843, punt 31). Il-prin?ipju ta' rispetttad-drittijiet tad-difi?a g?andu g?aldaqstant b'ala korollarju d-dritt g?al a??ess g?all-fajl (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-7 ta' Jannar 2004, Aalborg Portland et vs Il-Kummissjoni, C?204/00 P, C?205/00 P, C?211/00 P, C?213/00 P, C?217/00 P u C?219/00 P, EU:C:2004:6, punt 68).

52 Peress li d-destinatarji ta' de?i?joni li tikkaw?a pre?udizzju g?andu jkun ing?ata l-opportunita' li jressaq il-fehmiet tieg?u qabel ma din id-de?i?joni tittie?ed, sabiex, b'mod partikolari, l-awtorita' kompetenti titqieg?ed f'po?izzjoni li tkun tista' tie?u inkunsiderazzjoni b'mod utli l-elementi kollha rilevanti u li, jekk ikun il-ka?, dan id-destinatarju jkun jista' jikkore?i ?ball u jsostni b'mod utli tali elementi relattivi g?as-sitwazzjoni personali tieg?u, l-a??ess g?all-fajl g?andu jkun awtorizzat matul il-pro?edura amministrattiva. G?aldaqstant, ksur tad-dritt g?al a??ess g?all-fajl imwettaq matul il-pro?edura amministrattiva ma ji?ix irregolarizzat mis-sempli?i fatt li l-a??ess g?all-fajl ikun sar possibbli matul il-pro?edura ?udizzjarja li tikkon?erna eventwali rikors inti? g?all-annullament tad-de?i?joni kkontestata (ara, b'analo?ija, is-sentenzi tat-8 ta' Lulju 1999, Hercules Chemicals vs Il-Kummissjoni, C?51/92 P, EU:C:1999:357, punt 78; tal-15 ta' Ottubru 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij et vs Il-Kummissjoni, C?238/99 P, C?244/99 P, C?245/99 P, C?247/99 P, C?250/99 P sa C?252/99 P u C?254/99 P, EU:C:2002:582, punt 318, kif ukoll tas-7 ta' Jannar 2004, Aalborg Portland et vs Il-Kummissjoni, C?204/00 P, C?205/00 P, C?211/00 P, C?213/00 P, C?217/00 P u C?219/00 P, EU:C:2004:6, punt 104).

53 Minn dan jirri?ulta li, f'pro?edura amministrattiva tat-taxxa b'al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, il-persuna taxxabbli g?andu jkollha a??ess g?all-informazzjoni kollha tal-fajl li fuqha l-amministrazzjoni tat-taxxa jkollha l-intenzjoni tibba?a d-de?i?joni tag?ha. G?aldaqstant, meta l-amministrazzjoni tat-taxxa jkollha l-intenzjoni tibba?a d-de?i?joni tag?ha fuq provi miksuba, b'al fil-kaw?a prin?ipali, fil-kuntest ta' pro?eduri kriminali u pro?eduri amministrattivi relatati mibdija kontra l-fornituri tag?hha, din il-persuna taxxabbli g?andu jkollha a??ess g?al dawn il-provi.

54 Barra minn hekk, kif irrileva l-Avukat ?enerai fil-punt 59 u 60 tal-konklu?jonijiet tieg?u, g?andu jkun permess ukoll li l-persuna taxxabbli jkollha a??ess g?ad-dokumenti li ma jservux direttament sabiex ti?i bba?ata fuqhom id-de?i?joni tal-amministrazzjoni tat-taxxa, i?da jistg?u jintu?aw g?all-e?er?izzju tad-drittijiet tad-difi?a, b'mod partikolari g?all-provi li jistg?u jiska?unaw li din l-amministrazzjoni setg?et ?abret (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-13 ta' Settembru 2018, UBS Europe et, C?358/16, EU:C:2018:715, punt 66 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

55 Madankollu, peress li, hekk kif tfakkar fil-punt 43 tas-sentenza pre?enti, il-prin?ipju ta' rispetttad-drittijiet tad-difi?a ma jikkostitwixx prerogattiva assoluta, i?da jista' jinkludi restrizzjonijiet, g?andu ji?i rrilevat li f'pro?edura ta' st?arri? tat-taxxa, tali restrizzjonijiet, stabbiliti mil-le?i?lazzjoni nazzjonali, jistg?u jkunu inti?i, fost o?rajn, sabiex jipprote?u l-?ti?ijiet ta' kunfidenzjalita' jew ta'

sigriet professjonali (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad-9 ta' Novembru 2017, Ispas, C?298/16, EU:C:2017:843, punt 36), kif ukoll, hekk kif sostna l-Gvern Ungerj?, il-?ajja privata ta' terzi, l-informazzjoni personali li tikkon?ernahom jew l-effettività tal-azzjoni ta' infurzar, li l-a??ess g?al ?erta informazzjoni jew g?al ?erti dokumenti jista' jippre?udikahom.

56 G?aldaqstant, il-prin?ipju ta' rispett tad-drittijiet tad-difi?a, fi pro?edura amminisrattiva b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, ma jimponix obbligu ?enerali fuq l-amministrazzjoni tat-taxxa li tipprovd i a??ess komplut g?all-fajl li hija g?andha, i?da je?i?i li l-persuna taxxabbl i jkollha l-possibbiltà li ting?ata, fuq talba tag?ha, l-informazzjoni u d-dokumenti li jinsabu fil-fajl amministrattiv u me?udin inkunsiderazzjoni minn din l-amministrazzjoni sabiex tadotta d-de?i?joni tag?ha, sakemm l-g?an ta' interess ?enerali ma jkunx ji??ustifika li l-a??ess g?all-imsemmija informazzjoni u g?all-imsemmija dokumenti jkun ristrett (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad-9 ta' Novembru 2017, Ispas, C?298/16, EU:C:2017:843, punti 32 u 39). F'dan il-ka? tal-a??ar, hekk kif irrileva l-Avukat ?enerali fil-punt 64 tal-konkluzjonijiet tieg?u, huwa l-obbligu tal-amministrazzjoni tat-taxxa li te?amina jekk a??ess parzjali huwiex possibbli.

57 Isegwi li, meta l-amministrazzjoni tat-taxxa jkollha l-intenzjoni tibba?a d-de?i?joni tag?ha fuq provi miksuba, b?al fil-kaw?a prin?ipali, fil-kuntest ta' pro?eduri kriminali u ta' pro?eduri amministrattivi relatati kontra l-fornituri tal-persuna taxxabbl i, il-prin?ipju ta' rispett tad-drittijiet tad-difi?a je?tie? li din tal-a??ar jista' jkollha a??ess, waqt il-pro?eduri li tag?hom tkun is-su??ett, g?al dawn il-provi kollha u g?al dawk li jistg?u jkunu utli g?ad-difi?a tag?ha, sakemm g?anijiet ta' interess ?enerali ma jkunux ji??ustifikaw li dan l-a??ess ji?i ristrett.

58 Prassi tal-amministrazzjoni tat-taxxa li tikkonsisti f'li l-persuna taxxabbl i kkon?ernata ma ting?ata ebda a??ess g?al dawn il-provi, u b'mod partikolari, g?ad-dokumenti li fuqhom huma bba?ati l-konstatazzjonijiet imwettqa, g?all-pro?essi verbali stabbiliti u g?ad-de?i?jonijiet adottati wara l-pro?eduri amministrattivi relatati, u f'li ti?i kkomunikata lilha b'mod indirett, ta?t forma ta' sommarju, parti biss minn dawn il-provi li hija tkun g?a?let skont kriterji tag?ha stess u li fuqhom hija ma tista' tag?mel ebda st?arri?, ma tissodisfax dan ir-rekwi?it.

Fuq il-portata tal-ist?arri? ?udizzjarju fir-rigward tal-Artikolu 47 tal-Karta

59 Peress li l-qorti tar-rinviju tistaqsi jekk ir-rekwi?iti ta' smig? xieraq je?ti?ux li l-qorti adita b'rikors kontra de?i?joni tal-amministrazzjoni tat-taxxa li tippro?edi g?al a??ustament tal-VAT hijiex awtorizzata tivverifika li l-provi li ?ejjin minn pro?edura amministrattiva relatata inkisbu f'konformità mad-drittijiet iggarantiti mid-dritt tal-Unjoni u li l-konstatazzjonijiet li huma bba?ati fuqhom ma jiksru dawn id-drittijiet, g?andu jifakkar li d-drittijiet fundamentali ggarantiti mill-Karta huma inti?i li japplikaw f'tali sitwazzjoni, peress li a??ustament tal-VAT wara l-konstatazzjoni ta' frodi, b?al dak li huwa s-su??ett tal-kaw?a prin?ipali, jikkostitwixxi implimentazzjoni tad-dritt tal-Unjoni, fis-sens tal-Artikolu 51(1) tal-Karta (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-26 ta' Frar 2013, Åkerberg Fransson, C?617/10, EU:C:2013:105, punti 19 u 27, kif ukoll tas-17 ta' Di?embru 2015, WebMindLicenses, C?419/14, EU:C:2015:832, punt 67).

60 Skont l-Artikolu 47 tal-Karta, kull persuna li d-drittijiet u l-libertajiet tag?ha ggarantiti mid-dritt tal-Unjoni jkunu nkisru g?andha dritt g?al rimedju effettiv quddiem qorti skont il-kundizzjonijiet previsti f'dan l-artikolu. Kull persuna g?andha d-dritt, b'mod partikolari, li jkollha smig? xieraq.

61 Il-prin?ipju ta' opportunitajiet ugwali tal-partijiet, li jag?mel parti integrali mill-prin?ipju ta' protezzjoni ?udizzjarja effettiva tad-drittijiet li l-persuni taxxabbl i jisiltu mid-dritt tal-Unjoni, san?it fl-Artikolu 47 tal-Karta, inkwantu huwa korollarju, b?al b'mod partikolari l-prin?ipju ta' kontradittorju, tal-kun?ett stess ta' smig? xieraq, jimplika l-obbligu li kull parti ting?ata l-possibbiltà ra?onevoli li tippre?enta l-ka? tag?ha, inklu? il-provi tag?ha, f'kundizzjonijiet li ma jpo??uhiex f'sitwazzjoni ta' ?vanta?? sostanzjali meta mqabbla mal-avversarju tag?ha (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-17

ta' Lulju 2014, Sánchez Morcillo u Abril García, C?169/14, EU:C:2014:2099, punt 49, u tas-16 ta' Mejju 2017, Berlio Investment Fund, C?682/15, EU:C:2017:373, punt 96 kif ukoll il-urisprudenza ??itata).

62 Dan il-prin?ipju g?andu l-g?an li ji?gura l-ekwilibriu pro?edurali bejn il-partijiet f'kaw?a, billi jiggarrantixxi l-ugwaljanza tad-drittijiet u tal-obbligi ta' dawn il-partijiet f'dak li jirrigwarda, b'mod partikolari, ir-regoli li jirregolaw il-produzzjoni tal-provi u t-trattazzjonijiet quddiem il-qorti kif ukoll id-drittijiet g?al azzjoni legali ta' dawn il-partijiet (sentenza tat-28 ta' Lulju 2016, *Ordre des barreaux francophones u germanophone et*, C?543/14, EU:C:2016:605, punt 41). Sabiex ji?u ssodisfatti r-rekwi?iti relatati mad-dritt g?al smig? xieraq, huwa importanti li l-partijiet ikollhom g?arfien u jkollhom l-opportunità ta' trattazzjoni kemm fuq punti ta' fatt kif ukoll fuq punti ta' li?i li huma de?i?ivi g?all-e?itu tal-pro?edura (sentenza tat-2 ta' Di?embru 2009, *Il-Kummissjoni vs L-Irlanda et*, C?89/08 P, EU:C:2009:742, punt 56).

63 Fis-sentenza tas-17 ta' Di?embru 2015, *WebMindLicenses* (C?419/14, EU:C:2015:832), li g?aliha tirreferi l-qorti tar-rinviju, il-Qorti tal-?ustizzja, g?al dak li jirrigwarda, fil-kaw?a li wasslet g?al din is-sentenza, provi miksuba fil-kuntest ta' pro?edura kriminali pendenti, ming?ajr l-g?arfien tal-persuna taxxabbli, permezz ta' inter?ettazzjoni ta' telekomunikazzjonijiet u konfiska ta' posta elettronika li jistg?u jikkostitwixxu ksur tal-Artikolu 7 tal-Karta, u tal-u?u tag?hom fil-kuntest ta' pro?edura amministrattiva, irrilevat, fil-punt 87 ta' din is-sentenza, li l-effettività tal-ist?arri? ?udizzjarju ggarantit mill-Artikolu 47 tal-Karta te?i?i li l-qorti li twettaq l-ist?arri? tal-legalità ta' de?i?joni li tikkostitwixxi implementazzjoni tad-dritt tal-Unjoni tista' tivverifika jekk il-provi li fuqhom hija bba?ata din id-de?i?joni nkisbux u ntu?awx bi ksur tad-drittijiet iggarantiti mill-imsemmi dritt u, spe?jalment, mill-Karta.

64 Fil-punt 88 ta' din is-sentenza il-Qorti tal-?ustizzja rrelevant li dan ir-rekwi?it huwa ssodisfatt jekk il-qorti adita b'rikors kontra d-de?i?joni tal-amministrazzjoni fiskali li twettaq a??ustament tal-VAT hija awtorizzata tist?arre? jekk dawn il-provi li fuqhom hija bba?ata din id-de?i?joni, inkisbux f'dawn il-pro?eduri kriminali konformement mad-drittijiet iggarantiti mid-dritt tal-Unjoni jew mill-inqas tista' ti?gura ru?ha, abba?i ta' st?arri? li di?à twettaq minn qorti kriminali fil-kuntest ta' pro?edura kontradittorja, li l-imsemmija provi nkisbu konformement ma' dan id-dritt.

65 L-effettività tal-ist?arri? ?udizzjarju ggarantit mill-Artikolu 47 tal-Karta je?i?i wkoll li l-qorti adita b'rikors kontra de?i?joni tal-amministrazzjoni tat-taxxa li tippro?edi g?al a??ustament tal-VAT tkun awtorizzata tivverifika jekk il-provi mi?bura matul pro?edura amministrattiva relatata, li fiha l-persuna taxxabbli ma kinitx parti, u li ntu?aw sabiex fuqhom ti?i bba?ata din id-de?i?joni, ma ntu?awx bi ksur tad-drittijiet iggarantiti mid-dritt tal-Unjoni u, spe?jalment, mill-Karta. Dan huwa wkoll il-ka? meta, b?al fil-kaw?a prin?ipali, dawn il-provi jkun l-ba?i ta' de?i?jonijiet amministrattivi me?uda fir-rigward ta' persuni taxxabbli o?ra li saru definittivi.

66 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i enfasizzat li, b?alma jirrileva l-Avukat ?enerali fil-punt 74 tal-konkluzjonijiet tieg?u, id-dikjarazzjonijiet u l-konstatazzjonijiet tal-awtoritajiet amministrattivi ma jistg?ux jorbtu lill-qrati.

67 B'mod iktar ?enerali, din il-qorti g?andha tkun f'po?izzjoni li tivverifika, fil-kuntest ta' trattazzjonijiet, il-legalità tal-kisba u tal-u?u tal-provi mi?bura matul pro?eduri amministrattivi relatati mibdija kontra persuni taxxabbli o?rajn kif ukoll il-konstatazzjonijiet imwettqa fid-de?i?jonijiet amministrattivi me?uda wara dawn il-pro?eduri, li huma de?i?ivi g?all-e?itu tal-kaw?a. Fil-fatt, l-opportunitajiet ugwali g?all-partijiet u l-prin?ipju ta' kontradittorju ma jkunux osservati jekk l-amministrazzjoni tat-taxxa, min?abba li tkun marbuta mid-de?i?jonijiet me?uda fir-rigward ta' persuni taxxabbli o?ra u li jkun saru definittivi, ma tkunx obbligata tipprodu?i dawn il-provi quddiemha, jekk il-persuna taxxabbli ma tkunx tista' tarahom, jekk il-partijiet ma jkunux jistg?u jitrattaw dwar kemm l-imsemmija provi kif ukoll dawn il-konstatazzjonijiet u jekk l-imsemmija qorti

ma tkunx f'po?izzjoni li tivverifika l-punti kollha ta' fatt u ta' li?i li fuqhom ikunu bba?ati dawn id-de?i?jonijiet u li jkunu de?i?ivi g?as-soluzzjoni tat-tilwima li biha tkun adita.

68 Jekk l-imsemmija qorti ma tkunx awtorizzata twettaq din il-verifika u jekk, g?aldaqstant, id-dritt g?al azzjoni ?udizzjarja ma jkunx effettiv, il-provi mi?bura matul pro?eduri amministrattivi relatati u l-konstatazzjonijiet imwettqa fid-de?i?jonijiet amministrattivi me?uda fir-rigward ta' persuni taxxabbli o?ra wara dawn il-pro?eduri g?andhom ikunu injorati u d-de?i?joni kkontestata, ibba?ata fuq dawn il-provi u fuq dawn il-konstatazzjonijiet, g?andha ti?i annullata jekk, min?abba f'dan il-fatt, hija tispi??a ming?ajr ba?i (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-17 ta' Di?embru 2015, WebMindLicenses, C?419/14, EU:C:2015:832, punt 89).

69 Fid-dawl ta' dak kollu li ntaq, ir-risposta g?ad-domandi mag?mula g?andha tkun li d-Direttiva VAT, il-prin?ipju ta' rispettt tad-drittijiet tad-difi?a u l-Artikolu 47 tal-Karta g?andhom ji?u interpretati fis-sens li ma jipprekludux, b?ala prin?ipju, le?i?lazzjoni jew prassi ta' Stat Membru, li tipprovdi li, waqt verifika tad-dritt g?al tnaqqis tal-VAT e?er?itat minn persuna taxxabbli, l-amministrazzjoni tat-taxxa hija marbuta mill-konstatazzjonijiet ta' fatt u mill-klassifikazzjonijiet ?uridi?i, di?à mwettqa minnha fil-kuntest ta' pro?eduri amministrattivi relatati mibdija kontra fornituri ta' din il-persuna taxxabbli, li fuqhom huma bba?ati de?i?jonijiet li saru definittivi u li jikkonstataw l-e?istenza ta' frodi tal-VAT imwettqa minn dawn il-fornituri, bil-kundizzjoni li, l-ewwel nett, hija ma te?entax lill-amministrazzjoni tat-taxxa milli tg?arrax lill-persuna taxxabbli bil-provi, inklu?i dawk li ?ejjin minn dawn il-pro?eduri amministrattivi relatati, li abba?i tag?hom hija g?andha l-intenzjoni li tie?u de?i?joni, u li din il-persuna taxxabbli ma tkunx g?aldaqstant im?a??da mid-dritt li timmina b'mod utli, matul il-pro?edura li tag?ha hija tkun is-su??ett, dawn il-konstatazzjonijiet ta' fatt u dawn il-klassifikazzjonijiet ?uridi?i, it-tieni nett, li l-imsemmija persuna taxxabbli jkun jista' jkollha a??ess waqt din il-pro?edura g?all-provi kollha mi?bura matul dawn il-pro?eduri amministrattivi relatati jew kwalunkwe pro?edura o?ra li fuqhom l-imsemmija amministrazzjoni g?andha l-intenzjoni tibba?a d-de?i?joni tag?ha jew li jistg?u jintu?aw fl-e?er?izzju tad-drittijiet tad-difi?a, kemm-il darba o??ettivi ta' interess ?enerali ma ji??ustifikawx ir-restrizzjoni ta' dan l-a??ess u, it-tielet nett, li l-qorti adita b'rikors kontra din id-de?i?joni tkun tista' tivverifika l-legalità tal-ksib u tal-u?u ta' dawn il-provi kif ukoll il-konstatazzjonijiet imwettqa fid-de?i?jonijiet amministrattivi me?uda fil-konfront tal-imsemmija fornituri, li huma de?i?ivi g?all-e?itu tal-kaw?a.

Fuq l-ispejje?

70 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (Il-?ames Awla) taqta' u tidde?iedi:

Id-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud, il-prin?ipju ta' rispettt tad-drittijiet tad-difi?a u l-Artikolu 47 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea g?andhom ji?u interpretati fis-sens li ma jipprekludux, b?ala prin?ipju, le?i?lazzjoni jew prassi ta' Stat Membru, li tipprovdi li, waqt verifika tad-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) e?er?itat minn persuna taxxabbli, l-amministrazzjoni tat-taxxa hija marbuta mill-konstatazzjonijiet ta' fatt u mill-klassifikazzjonijiet ?uridi?i, di?à mwettqa minnha fil-kuntest ta' pro?eduri amministrattivi relatati mibdija kontra fornituri ta' din il-persuna taxxabbli, li fuqhom huma bba?ati de?i?jonijiet li saru definittivi u li jikkonstataw l-e?istenza ta' frodi tal-VAT imwettqa minn dawn il-fornituri, bil-kundizzjoni li, l-ewwel nett, hija ma te?entax lill-amministrazzjoni tat-taxxa milli tg?arrax lill-persuna taxxabbli bil-provi, inklu?i dawk li ?ejjin minn dawn il-pro?eduri amministrattivi relatati, li abba?i tag?hom hija g?andha l-intenzjoni li tie?u de?i?joni, u li din il-persuna taxxabbli ma tkunx g?aldaqstant im?a??da mid-dritt li timmina b'mod utli, matul il-pro?edura li tag?ha hija tkun is-su??ett, dawn il-konstatazzjonijiet ta'

fatt u dawn il-klassifikazzjonijiet ?uridi?i, it-tieni nett, li l-imsemmija persuna taxxabbli jkun jista' jkollha a??ess waqt din il-pro?edura g?all-provi kollha mi?bura matul dawn il-pro?eduri amministrattivi relatati jew kwalunkwe pro?edura o?ra li fuqhom l-imsemmija amministrazzjoni g?andha l-intenzjoni tibba?a d-de?i?joni tag?ha jew li jistg?u jintu?aw fl-e?er?izzju tad-drittijiet tad-difi?a, kemm-il darba o??ettivi ta' interess ?enerali ma ji??ustifikawx ir-restrizzjoni ta' dan l-a??ess u, it-tielet nett, li l-qorti adita b'rikors kontra din id-de?i?joni tkun tista' tivverifika l-legalità tal-ksib u tal-u?u ta' dawn il-provi kif ukoll il-konstatazzjonijiet imwettqa fid-de?i?jonijiet amministrattivi me?uda fil-konfront tal-imsemmija fornituri, li huma de?i?ivi g?all-e?itu tal-kaw?a.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: l-Ungeru?.